
Úloha odborné teologie na univerzitě, v církvi a ve společnosti

Teologické symposium

Úloha odborné teologie na univerzitě, v církvi a ve společnosti

Spectabilis, honorabilis, cives academici,
vážené dámy a pánové,
milí přátelé,

vítám vás na půdě Univerzity Karlovy. Dovolte mi zamyslet se v úvodu krátce nad tématem tohoto sympozia – tedy nad úlohou odborné teologie na univerzitě, v církvi a ve společnosti.

Studium teologie bylo na naší akademické půdě zastoupeno již od jejího založení v roce 1348 a dnes po více než 600 letech je tento obor vyučován na třech teologických fakultách – na Katolické, zde na Evangelické a také na Husitské teologické fakultě. Je tedy jedním z oborů, které mají na naší univerzitě nejdelsí tradici a kterému se v současnosti věnuje téměř 2 700 studentů.

Rád bych se nyní zastavil právě u slova „tradice“. Etymologie tohoto slova odkazuje k latinskému „traditio – tradere = předávat“ a myslím, že většina z nás chápe tento pojem jako něco, co již prověřila zkušenost generací našich předků; co samo o sobě je významnou hodnotou. Bohužel dnešní svět zaměřený na zisk mnohá slova ve snaze zvýšit obrat devaluje, vyprazdňuje a někteří marketingoví odborníci slovo „tradice“ používají i tam, kde z celé šíře tradice zůstala jen její forma - například v podobě názvu či značky.

Moderní člověk zahlcený informacemi může snadno nabyt pocit, že vše je relativní, že pravda je proměnlivá a přizpůsobuje se daným okolnostem. A tento dojem pak může ovlivnit celý jeho přístup k životu i ke světu a oťrást i těmi hodnotami, které by měly zůstat stálé a neměnné. A právě zde, avšak nejenom, je role teologických fakult nezastupitelná. Teologické fakulty nabízejí obsáhlé humanitní vzdělání novým a novým generacím studentů, zároveň jsou však také „strážci“ duchovních hodnot, které jim tradice přenechala v celé jejich šíři. Jsou dnes navíc postaveny před nutnost předávat tyto hodnoty způsobem, který dokáže současnou společnost oslovit, aniž by jim to jakkoli ubíralo na jejich podstatě a kredibilitě. Jen tak, ve vnitřní opravdovosti a zájmu o mezilidský racionální diskurz, mohou dnešní svět obohatit o nemateriální hodnoty, které se z něj pomalu vytrácí.

Jsem si jist, že také toto setkání významnou měrou přispěje k tomu, abychom moderní společnost přesvědčili o tom, že existují hodnoty trvalé a pravdivé – a že stojí za to je hledat.

Quod bonum felix faustum fortunatumque eveniat.

Praha 17. září 2010